

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2014.6.2.
COM(2014) 420 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

**Hollandia 2014. évi nemzeti reformprogramjáról
és Hollandia 2014. évi stabilitási programjának tanácsi véleményezéséről**

{SWD(2014) 420 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Hollandia 2014. évi nemzeti reformprogramjáról

és Hollandia 2014. évi stabilitási programjának tanácsi véleményezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre² és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására³,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira⁴,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án jóváhagyta a Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a gazdaságpolitikák fokozott összehangolásán alapuló, a növekedést és a foglalkoztatást célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely stratégia azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyeken intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy javuljanak Európa lehetőségei a fenntartható növekedés és a versenyképesség terén.
- (2) A Tanács a Bizottság javaslatai alapján 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot, amelyek

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

³ COM(2014) 420 final.

⁴ P7_TA(2014)0128 és P7_TA(2014)0129.

együtt alkotják az „integrált iránymutatásokat”. A tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe az integrált iránymutatásokat.

- (3) Az állam-, illetve kormányfők 2012. június 29-én elfogadták a Növekedési és Munkahely-teremtési Paktumot, amely koherens keretet teremt a minden lehetséges ösztönzőt, jogi és szakpolitikai eszközt felhasználó tagállami, uniós és euróövezeti tevékenységek számára. Döntöttek a tagállami szinten megvalósítandó intézkedésekről, és kifejezték teljes körű elkötelezettségüket az „Európa 2020” stratégia céljainak megvalósítása és az országspecifikus ajánlások végrehajtása iránt.
- (4) A Tanács 2013. július 9-én ajánlást fogadott el Hollandia 2013. évi nemzeti reformprogramjáról, valamint véleményezte Hollandia 2012–2017-es időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programját. A Bizottság 2013. november 15-én a 473/2013/EU rendeletnek⁵ megfelelően kiadta Hollandia 2014-re vonatkozó költségvetésszerv-javaslatáról szóló véleményét⁶.
- (5) A Bizottság 2013. november 13-án elfogadta az éves növekedési jelentést⁷, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2014. évi európai szemeszterét. Ugyanezen a napon a Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést⁸, amelyben Hollandiát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (6) Az Európai Tanács 2013. december 20-án elfogadta a pénzügyi stabilitás, a költségvetési konszolidáció és a növekedést ösztönző intézkedések biztosítására irányuló prioritásokat. Hangsúlyozta, hogy differenciált és növekedést elősegítő költségvetési konszolidációt kell végrehajtani, helyre kell állítani a gazdaságnak történő hitelnyújtás rendes feltételeit, ösztönözni kell a növekedést és a versenyképességet, kezelni kell a munkanélküliséget és a válság társadalmi következményeit, valamint korszerűsíteni kell a közigazgatást.
- (7) A Bizottság 2014. március 5-én az 1176/2011/EU rendelet 5. cikkének megfelelően közzétette a Hollandiára vonatkozó részletes vizsgálat eredményeit⁹. Vizsgálata alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Hollandiában továbbra is makrogazdasági egyensúlyhiányok tapasztalhatók, amelyek nyomon követést és szakpolitikai intézkedést igényelnek. Különösen a magánszektor adósságállományával és a folyamatban lévő hitelállomány-leépítéssel – valamint az ingatlanpiacon továbbra is meglévő hatékonysági problémákkal – kapcsolatos makrogazdasági fejlemények szorulnak figyelemre. Jóllehet a részben a hitelállomány-leépítés miatt keletkező jelentős folyófizetésimérleg-többlet nem jelent veszélyt a számottevő hiányhoz hasonlóan, a Bizottság az európai szemeszter keretében nyomon fogja követni a folyó fizetési mérleggel kapcsolatos fejleményeket Hollandiában.
- (8) Hollandia 2014. április 29-én benyújtotta 2014. évi nemzeti reformprogramját, 2014. április 30-án pedig 2014. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

⁵ HL L 140., 2013.5.27., 11. o.

⁶ C(2013) 8008 final.

⁷ COM(2013) 800 final.

⁸ COM(2013) 790 final.

⁹ COM(2014) 87 final.

- (9) A 2014. évi stabilitási programban felvázolt költségvetési stratégia célja annak biztosítása, hogy a túlzott hiány 2013. évi korrekciója tartós legyen és az ország 2015-re a középtávú költségvetési célhoz közeli költségvetési pozíciót érjen el. A középtávú költségvetési cél a GDP 0,5%-át meg nem haladó strukturális hiány, ami a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeit tükrözi. Sor került további jelentős mértékű költségvetési intézkedések végrehajtására, ám a (az újraszámított) strukturális egyenleg 2014-ben várhatóan állandósul 2013-hoz képest, ami jelentős eltérést mutat az előírt, a GDP legalább 0,5%-ának megfelelő mértékű kiigazításától. 2015-ben a (az újraszámított) strukturális egyenleg várhatóan a GDP 0,3 százalékpontos javulását mutatja majd. A kiadások 2014-ben és 2015-ben egyaránt a kiadási referenciaértéknek megfelelő ütemben növekednek. Hollandia költségvetési stratégiájának általános értékelése alapján a középtávú cél felé vezető kiigazítási pálya részben összhangban van a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeivel. A stabilitási program szerint a bruttó államadósság 2015-ben stabilizálódik, azt követően pedig csökkenni fog. A program költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott és azt a független Hollandiai Gazdaságpolitikai Elemző Iroda készítette. A költségvetési célkitűzéseket érintő kockázatok számottevőnek tűnnek, de nagyrészt kiegyensúlyozottak. A Bizottság 2014. tavaszi előrejelzése szerint 2014-ben stabilizálódik a strukturális egyenleg és 2015-ben a GDP 0,5%-os javulása várható. A Bizottság előrejelzése alapján Hollandia 2014-ben megfelel a kiadási referenciaértéknek, 2015-ben azonban nem. Hollandia növekedési potenciáljának fokozása céljából kiemelt fontosságú, hogy a szükséges konszolidáció megőrizze a növekedésfokozó kiadásokat, például az innovációra és kutatásra, beleértve az alapkutatásra, az oktatásra és képzésre fordított kiadásokat is. A programnak az 1466/97/EK tanácsi rendelet szerinti értékelése és a Bizottság előrejelzése alapján a Tanács úgy véli, hogy Hollandia 2013-ban államháztartási hiányát fenntartható módon a GDP 3%-a alá szorította, de fennáll annak a veszélye, hogy 2014-től jelentős lesz az eltérés a prevenciók ág követelményeitől.
- (10) A legnagyobb kihívást az ingatlanpiac jelenti, ahol az évtizedek során az ingatlanfinanszírozási és ágazati megtakarítási mintákat formáló merevségek és torzító ösztönzők alakultak ki. A háztartások az ingatlantulajdont további bruttó jelzáloghitel-adósságok felhalmozására használták fel, és ez a tendencia nagymértékben tükrözi a régóta fennálló költségvetési ösztönzőket, például a jelzáloghitel-kamatok adóból való teljes levonhatóságát. 2012 áprilisa óta számos intézkedést végrehajtottak, amelyekkel részleges megoldást találtak ezen ösztönzők problémájára. Ezek közül néhány magában foglalja az ingatlanfinanszírozás adóügyi kezelésének kiigazítását. A jelzáloghitel-kamatok leírásának korlátozása felé való fokozatos elmozdulás és a törlesztés ösztönzése biztosított, de ennek az intézkedésnek a bevezetése túl lassú ahhoz, hogy jelentős mértékben befolyásolja a törlesztési magatartást. A 2018-ban teljesítendő 100%-os hitelfedezeti arány még mindig magas. A bérlemények piacát szabályozás és rendkívül jelentős szociális lakás-szegmens korlátozza, ahol a hosszú várólisták is problémát jelentenek. A szociális lakáspiacon a lakbereknek az inkább a jövedelem alapján való, nemrégiben bevezetett kiigazítása a helyes irányba tett lépés, de hatása korlátozott. A szociális lakhatással foglalkozó vállalatok még mindig építhetnek olyan lakásokat, ahol a havi lakbér meghaladja a szociális lakáspiaci lakberek felső határát. Jóllehet a 2013. évi ajánlások a leginkább rászoruló háztartások támogatására való összpontosításra szólítottak fel, ez az irányváltás nem történt meg. Így noha a javasolt intézkedések helyes irányba tett lépésnek tekinthetők, a mögöttes problémák

kezelésére szolgáló reformok általános üteme lassú, ezért fel kell gyorsítani, miközben biztosítani kell, hogy a szociális lakhatás továbbra is a hátrányos helyzetű polgárok rendelkezésére álljon, akik nem képesek piaci feltételek mellett lakáshoz jutni, többek között a nagy kereslettel jellemzett helyeken. A 2013. évi ajánlások szerint az ingatlanpiaci intézkedések fokozása az általános gazdasági fejlemények függvénye. Mivel a gazdaság és az ingatlanpiac várhatóan továbbra is javuló tendenciát mutat, mérlegelni kellene a reformok ütemének felgyorsítását.

- (11) A nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságát javították azáltal, hogy a kötelező nyugdíjkorhatárt a 2012-ben érvényes 65 évről 2023-ra fokozatosan 67 évre emelik. Hollandia kezdeményezte a nyugdíjrendszer állami és magánfinanszírozású pilléreinek és a tartós ápolás-gondozás rendszerének átfogó reformját. E kezdeményezést egészítik ki az idősebb munkavállalók további munkavállalását ösztönző és a munkaerő-piaci mobilitást fokozó reformok. A tartós ápolás-gondozást érintő reformokból eredően a feladatok – az általános kiadások csökkentése és a hatékonyság javítására való összpontosítás mellett – az önkormányzatokra hárultak. E jelentős reformok bizonyos részei még elfogadásra várnak. A fennmaradó kihívások közé tartozik a költségek és kockázatok nemzedékeken belüli és a nemzedékek közötti megfelelő elosztása, valamint nyomon kell követni a tartós ápolás-gondozás minőségét és hozzáférhetőségét. A tartós ápolás-gondozás reformjára vonatkozó tervek végrehajtása segítene visszafogni az idősödéshez kapcsolódó, gyorsan növekvő költségeket, és ezáltal hozzájárulna az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságához. E tekintetben fenn kell tartani a tartós ápolás-gondozás minőségének és hozzáférhetőségének megfelelő szintjét.
- (12) A kormány által javasolt munkaerő-piaci reformok célja a munkaerő-piaci részvétel és a mobilitás növelése. A részvételről szóló törvény célja a az aktivitási ráta növelése. A reformokat azonban még nem rögzítették jogszabályban. Ezen túlmenően a munkától visszatartó pénzügyi ellenőrzőkhöz visszaszorításához és a munkaerőpiac szélére szorult polgárok – köztük a nők, a migráns háttérű polgárok, a fogyatékkal élők és az idősebb korúak – foglalkoztathatóságának javításához további intézkedésekre van szükség. Hollandia bejelentette a munkanélküliségi ellátások rendszerének és viszonylag szigorú munkahelyvédelmi jogszabályainak reformját, egyebek mellett a munkaerő-piaci részvétel fokozására irányuló adóösztönzőt is. Ezek az intézkedések azonban, noha helyes irányba mutatnak, csak tényleges végrehajtásuk után értékelhetők teljes mértékben. A második keresőket a ledolgozott órák számának növelésétől visszatartó fennmaradó ellenőrzőkhöz megszüntetésének felgyorsítása lehetőséget teremt a jövőbeli munkaerőhiányok további enyhítésére. Végül a differenciáltabb béremelés vonatkozásában az intézményi keretben fennálló rugalmasság jobb kihasználása növelheti a háztartások jövedelmét és ezáltal – a versenyképesség károsítása nélkül – a belföldi keresletet.
- (13) Az európai szemeszterrel összefüggésben a Bizottság elvégezte Hollandia gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, értékelte a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot. Figyelembe vette nemcsak a programok Hollandia fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzását uniós szempontoknak a jövőbeli nemzeti döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni. Az alábbi 1–4. ajánlás tükrözi a Bizottság európai szemeszter keretében tett ajánlásait.

- (14) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta Hollandia stabilitási programját, és arról alkotott véleményét¹⁰ különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi.
- (15) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a nemzeti reformprogramot és a stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait a 2. és 4. ajánlás tükrözi.
- (16) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elkészítette az euróövezet egészének gazdaságpolitikájára vonatkozó elemzését is. Ezen elemzés alapján a Tanács külön ajánlásokat intézett azon tagállamokhoz, amelyek pénzneme az euró. Hollandiának biztosítania kell ezen ajánlások teljes körű és időben történő végrehajtását is,

AJÁNLJA, hogy Hollandia a 2014–2015-ös időszakban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

- 1. Tekintettel a Bizottság 2014. tavaszi előrejelzése alapján a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeihez képest mutatóhoz, jelentős, a GDP 0,5%-ának megfelelő összegű eltérés kockázatára, a túlzott hiány korrekcióját követően szilárdítsa meg a 2014-re szóló költségvetési intézkedéseket. 2015-ben szilárdítsa meg jelentős mértékben a költségvetési stratégiát a középtávú cél elérése, azt követően pedig fenntartása érdekében, továbbá tegyen eleget az adósságsökkentési szabálynak annak érdekében, hogy az államadósság-rátát tartósan csökkenő pályán tartsa. Tartsa fenn a növekedés szempontjából közvetlenül érintett területeket, így az oktatást, az innovációt és a kutatást érintő kiadásokat.
- 2. Fokozza az ingatlanpiac reformja érdekében tett erőfeszítéseit azáltal, hogy felgyorsítja a jelzáloghitel-kamatok leírhatóságának csökkentését, és hogy piacorientáltabb bérletpiaci árképzési mechanizmust alakít ki, valamint hogy a szociális lakáspolitikai lakbéreket még inkább hozzáigazítja a háztartások jövedelméhez. Kövesse nyomon a szociális lakhatást érintő reformok hatásait az alacsony jövedelmű háztartások általi hozzáférhetőség és megfizethetőség szempontjából. A szociális lakhatással foglalkozó politikák fókuszát helyezze át a leginkább rászoruló háztartások támogatására.
- 3. Hajtsa végre a nyugdíjrendszer második pillérét érintő reformokat, biztosítva a költségek és kockázatok nemzedékeken belüli és a nemzedékek közötti megfelelő elosztását. A kötelező nyugdíjkorhatár fokozatos emelését támassza alá az idősebb munkavállalók foglalkoztathatóságát javító intézkedésekkel. Hajtsa végre a tartós ápolás-gondozás területén előirányzott reformot a fenntarthatóság biztosítása céljából, és közben biztosítsa a szolgáltatásokhoz való méltányos hozzáférést és a szolgáltatások minőségét, továbbá kövesse nyomon a reform hatását.
- 4. Tegyen további intézkedéseket a munkaerő-piaci részvétel fokozására, különösen a munkaerőpiac peremén lévő személyek körében és csökkentse a munkavállalási hajlandóságot visszafogó adóztatást. Hajtsa végre a munkahelyvédelmi jogszabályokat és a munkanélküliségi ellátások rendszerét érintő reformokat, valamint folytassa a munkaerőpiac rugalmatlanságainak kezelését. A szociális partnerekkel konzultálva és a nemzeti gyakorlatnak megfelelően – a meglévő intézményi keret teljes körű kihasználása mellett – tegye lehetővé a differenciáltabb béremelést.

¹⁰ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*